

Hvad ser du?

Sommerstævnet i *Valby* blev – i hvert fald for mig – en lektion i, at åndelig fornyelse kun kommer ad Guds vej.

Jeg har tænkt over, hvad der var sket, hvis vi som sædvanlig havde afholdt stævnet på *Nyborg Strand*. Det var muligvis nok blevet, hvad man kalder et »godt stævne«, thi de fleste havde formentlig befundet sig vel, havde nydt de skønne omgivelser og været tilfredse med forkynnelsen.

Jeg gyser i dag ved denne tanke, thi det er blevet klart, at jeg havde *syndet imod Gud*, hvis vi havde bestemt os for det, som de allerfleste til at begynde med helst ville have.

Fra *Nyborg Strand* til *Valby Medborgerhus* var at flytte fra vished til uvished, fra sikkerhed til usikkerhed, fra det tilvante til det uvante, fra det bekvemme og overskuelige til det ubekvemme og uoverskuelige – og det er ingen af os uden videre indstillet på og rede til.

Men Gud leder os undertiden – ja, ofte – netop ad den vej, og når Han gør det, er det for at forny os i at kende Ham som DEN, HAN ER – vor GUD og HERRE!

Var vi forblevet på *Nyborg Strand*, var vi – uden selv at lide under det – forblevet i den åndelige stagnation, som måske er Guds folks største fare.

Det var en stor, stor nåde, at Herren hjalp os, så vi kunne »komme videre«.

*

Hvis vi skal vandre i tro, ikke i skuen, må vi huske, at troen altid »kun« støtter sig til Gud. Bibelen taler om at gå fra herlighed til herlighed, det vil sige at forlade noget herligt for at gå til noget, der først er herligt, når man er kommet til det. På afstand ser det ikke herligt ud.

Det er ikke nemt at forlade noget, der er herligt – noget, man elsker – noget, man er knyttet til med stærke bånd. Mon det var nemt for *Abraham* at forlade sit land, sin faders hus og sin slægt for at gå til et land, som Herren først ville vise ham, når han var kommet dertil?

Abraham er de troendes åndelige fader. Han fulgte Herren. Til os siger Jesus: »Følg du mig!«

I Johs. Åbenb. tales der om dem, der følger Lammet, hvor det går. Til dem vil vi helst høre.

Da må intet binde os – end ikke de herligste oplevelser – thi Lammet vil føre os til større herligheder.

*

Men hvad er *herligt* i Guds og lammets øjne? Det er ikke ubetinget det, vi finder behag i og straks bedømmer som herligt, kan endda være en hindring for at kende den herlighed, Gud kendes ved.

Den herlighed, der kun er en kortvarig kødelig nydelse, er ikke vort kald. *Moses* havde den til fulde, men foretrak at lide ondt med Guds folk (Hebr. 11,24-26). Han ville have del i Kristi skændsel, thi den rummer den herlighed, Gud kendes ved.

Kristi skændsel viger vor natur bort fra – skændsel er det modsatte af agtelse – det er nærmest fornedrelse – og hvem kan se nogen herlighed heri?

Hvis Kristus er malet os for øje som korsfæstet for os, da dæmrer det for os, hvor herligheden er at søge – og at finde. Da foretrækker man at dele Kristi forsmædelse fremfor denne verdens herligheder, og da er det ikke noget offer at give afkald på dem.

*

Det var nok sværere for *Abraham* at give afkald på den, han havde mest kær, og som Gud på underfuld vis havde skænket ham: *Isak*. Men skal det, Gud har velsignet os med, blive til velsignelse også for andre, må vi lade det »falde i jorden og dø«, for så kan det som hvedekornet bære megen frugt til gavn for andre.

Det ser ikke herligt ud – men det fører til stor herlighed.

*

Det er derfor, vi bør spørge vor *Underfulde-Råd giver*: »Hvad vil du, vi skal gøre?«

Lad os hjælpe hverandre hermed fremover!

*

For tiden samles vi i *København* i *Medborgerhuset* i *Ahlefeldtsgade* om søndagen. Jeg er den første til at erkende, at der er ikke megen herlighed i sædvanlig forstand forbundet hermed – snarere det modsatte.

Men her har skystøtten sænket sig indtil videre for vort vedkommende. Lad os bønfalde Herren om, at Han i sin nåde åbenbarer *sin* herlighed for os netop der!

En dag skal vi formentlig bryde op

derfra til det sted, Gud så vil vise os – og en dag skal vi bryde op fra alt hernede for at »forfremmes til herligheden«!

Hernede har vi nemlig intet bliven de sted – og skal ikke have det!

*

Guds menighed skal ikke drage denne verdens børn til sig ved hjælp af den herlighed, de umiddelbart forstår. Det er en alvorlig fejl at gøre det.

Om vor Frelser står der skrevet, at han havde intet, der kunne drage vort blik, hverken skønhed eller pragt eller et tiltrækkende ydre – hvordan kunne han så drage mennesker til sig (Esaj. 53,2-3)?

På korset så han umenneskelig ussel ud – men netop derfra vil Han drage alle til sig (Johs. 12,32-33).

Guds tanker, om hvad der drager mennesker til Kristus, er sandelig himmelhøjt over vore – helt omvendt af dem!

Man kan med vor store broder *Søren Kierkegaard* sige, at Kristus undertiden drager mennesker ved at støde dem fra sig.

Han støder dem fra sig – men hans stød lægger en overbevisning om Hans sandhed i dem, så de enten forhærder sig i raseri imod Ham eller bryder sammen i hjertedybet – og hans kærlighed drager dem med uimodståelig magt hen til Ham, der er synderes ven – vel at mærke: på sin måde!

*

Det har altid været svært, for ikke at sige: utænkeligt for menigheden at drage mennesker på den måde.

Menigheden er ikke brudt op fra verdens tankegang og metoder og synes ikke at være villig dertil.

Vi står i fare for at tilpasse os en tankegang, der er indlysende rigtig i flertallets bedømmelse, men som ikke desto mindre er jordisk lavt under Guds tanker.

*

Er dette en anbefaling til at optræde som frastødende mennesker, uhøflige, brovtende, krævende og sjuskede?

Nej, sådan var Kristus ikke.

At være frastødende som Kristus er også en tanke, en vej, der som alle Guds tanker og veje er himmelhøjt over vore tanker.

Det er at være så sanddru, at sandheden lyser ud fra hvert ord – og så kærlig, at især de allermost forkomne og små, de oversete og foragede, fatter nyt mod.

Det er at være uden personsanseelse og derfor uden smigrende ord – det er at være fyldt og ledet af Guds egen Ånd.

Derfor er det tillige at være modig, så man siger Ja, Ja! og Nej, Nej! og intet andet!

*

Der er endnu såre meget af landet at indtage. Det måtte *Josva* konstatere, formentlig med smerte over, hvor langsomt det gik. Vi må sige det samme og bede Gud tilgive os vor langsommelighed og tillige sætte mere fart i os!

*

Vi tilhører ikke os selv, siger apostelen Paulus. Vi er købt, og prisen er betalt (1. Kor. 6,19-20). Vi tilhører altså ikke vore egne meninger, tanker og opfattelser – vore egne ideer og planer – vore egne ambitioner og mål – end ikke vore egne idealer.

Det er såre befriende – når det er gået op for os! Vi tilhører den opstandne Herre og Frelser, hvis visdom, nåde og kraft overgår enhver beskrivelse – og også enhver oplevelse af den!

Hvem er dog jeg i sammenligning med Ham!

At være Hans i dobbelt betydning: som hans skabning og som hans dyrt købte, genfundne barn, er at være kommet hjem til den fuldkomne visdom – d.v.s. at være kommet hjem til Ham, som vi aldrig kommer til at kende fuldt ud – dertil er Han alt for rig – og aldrig kommer til at beherske.

Vi bliver aldrig kloge i egne tanker – det er umuligt med Ham for øje. Derfor bliver vi heller aldrig fastlåste – men er altid undervejs – fra herlighed til herlighed, eftersom det kommer fra Åndens Herre (2. Kor. 3,18).

*

Livet med Ham kan ikke skematiseres – end ikke efter de skemaer, visse Bibelforskere har opstillet – Gud lader sig ikke indpasse i et af noget menneske udarbejdet »bibelsk« skema, thi hvor begavet et sådant menneske end er, er og forbliver han såre begrænset i sammenligning med blot den mindste af profeterne – for slet ikke at sammenligne ham med Ham, der er A og Ø.

Vi har aldrig grebet det – dertil er det for stort og for herligt – men er vi grebet

af Kristus, er der en uophørlig længsel i os efter at kende Ham bedre – mere inderligt – mere sandt.

*

Jeg har selv med andres hjælp udarbejdet en såkaldt *Bibeloversigt*, men fortryder nu titlen – som om jeg eller nogen anden har *oversigt* eller *overblik* over Guds åbenbaring! Skal vi kalde den *Bibeludsig*?

Professor *Odeberg* i *Lund* hævdede, at der næppe findes et vers i Den hellige Skrift, som noget menneske fuldt ud har fattet.

*

Vi går åndeligt i stå, hvilket er ensbetydende med at gå tilbage, hvis vi bliver alt for sikre på, at vi har øren at høre med, og at vi i hvert fald har hørt, hvad Gud vil sige os.

Hvilken tragedie, om vi – f.eks. på grund af et eller andet »bibelsk« skema a la Scofield-Bibelen – er så sikre på at forstå Guds tale ret, at vi er døve, når Han taler!

Tænk, om kristne hindrer kristne i at høre!

*

Nu har jeg måske stødt nogle kristne venner ved at skrive således. Det har måske stødt dem, at jeg ikke anbefaler Scofield-Bibelen, men snarere advarer imod den.

Jeg har heller ikke anbefalet skematiske fremstillinger af endetidens begivenheder inden Jesu genkomst.

Jeg har end ikke anbefalet *Bibeloversigten* af P.M.

Jeg har snarere advaret dig imod ethvert hjælpemiddel, der på forhånd lader dig »vide«, hvad det afsnit i Bibelen, du læser, betyder, og hvor det hører hjemme.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder med dette for ikke at støde dig for kraftigt.

Men tænk lige over, om der måske i dette stød ligger en dragelse – en dragelse ud af de tankebygninger, du er behersket af – en dragelse til at lytte til Guds tale i hans evige ord uden forudfattede meninger om, hvad det nu betyder eller ikke betyder.

Du risikerer ganske vist at blive rystet, når du ikke mere har den »faste« og »sikre« inddeling af Bibelen – og dermed følgende »faste« forståelse af, hvor de bibelske bøger hører hjemme – men det er bedst for dig at blive rystet sådan, at du mister dit »greb« om Ordet (greb om GUD!) – thi så kan du høre på en ny og livgivende måde, ydmyget under Guds tale og samtidig frigjort fra læresystemer,

men grebet af HAM, der taler til dig!

*

Men jeg er vis på, at jeg ikke har stødt de mange, der aldrig læser Bibelen ved hjælp af Scofield-Bibelen og lignende – de mange, der ikke har tid til og ej heller er så »kloge«, at de kan sætte sig ind i de forskellige læresystemer – de mange, der ikke formår andet end at læse Guds ord under bøn.

Er disse de ringeste i kristenheden?

Er det dem, der kender Kristus dårligst? Nej, tværtimod – det er dem, der kender Ham bedst, thi de beskæftiger sig ikke med læren om Ham, men med Ham selv.

Når de læser bjergprædiken, har de ingen anelse om, at der er nogle bibellærde, der forklarer Guds bøn, at bjergprædiken egentlig ikke hører hjemme i evangeliet, men er lovisk tale – lykkeligvis har de ikke hørt den slags påstande, der gør det umuligt for læseren at lytte opmærksomt – derfor læser de bjergprædiken under bøn og lytter til. Den gode Hyrdes røst – de har ingen mellemmand imellem dem og Herren – hverken *Luther* eller *Calvin* eller *Rosenius* eller *Scofield* eller nogen anden – derfor kender de Herren på første hånd – og det er bedst.

De er som regel ikke prædikanter – men de er vidner – langt mere end flertallet af prædikanter.

*

Ak, nu har jeg vist atter stødt kristne mænd og kvinder – men atter siger jeg: tænk lige over, om der i disse stød, der får dig til at vredes, ligger en dragelse!

Hvor har Gud hentet sine »prædikanter«, sine profeter og apostle fra? Hvor blev de »skolet«?

Er vore tanker herom bedre end Guds?

*

Med disse linier har jeg ikke givet udtryk for den ringeste foragt for den teologiske videnskab. Jeg har den største respekt for mænd som *Eduard Geismar*, *Karl Barth*, *Emil Brunner* og mange flere – for slet ikke at tale om *Søren K.* For et par år siden anbefalede jeg landets præster at læse en af professor *Modalslis* bøger.

Men der skal åndelig modenhed til at læse sådanne værker – thi uden erfaring, uden en vis prøvethed, uden at have været igennem lidt af hvert lader man disse mænd blive mellemmand imellem Gud og sig – de tager da læseren fangen under deres betagende styrke – og man bliver ubevidst mere en repræsentant for dem

end et vidne om Jesus.

Lad Gud oprejse og kalde sine »prædikanter« – og så skal disse nok blive ledet til at læse så meget af den videnskabelige teologi, som Guds Ånd ser, de har brug for.

Det er langt enklere, langt rigere i åndelig henseende og langt mere »effektivt«!

Afvis det nu ikke uden videre – tænk, om Gud også ser sådan på det!

*

Jeg støder – men jeg vil nødig støde unødigt – og jeg vil ikke optræde som herre over nogens tro.

Lad mig derfor tilføje, at ingen – allermindst jeg – ved, hvorfra og hvorledes Gud vil oprejse og kalde de Ordets mænd,

som kristenheden i vort land såvel som det danske folk som helhed behøver i dag mere end måske nogensinde.

Apostelen *Paulus* blev kaldet fra de skriftlærde, altså teologernes rækker. *Apollos* blev kaldet fra akademikernes kredse.

Ingen af os kan sige, hvad Gud skal eller ikke skal – ej heller, hvad Gud kan eller ikke kan, thi HAN ER DEN, HAN ER.

Men vi kan forene os i den bøn, Herrens lagde på disciplenes hjerte: »Bed høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst!«

I tiden under besættelsen var der to mænd, der fik afgørende betydning for mig og mange andre. Den ene var *Fjord Christensen*. Han var teolog. Den anden var *Chr. Ramild*. Han var (som formentlig

profeten Hoseas) bager.

Jeg vil glæde mig usigeligt, hvis Gud tager en teolog og gør ham til sin profet – men jeg vil glæde mig lige så meget, hvis han vælger en bager.

Ingen af dem vil blive det, fordi han har uddannet sig dertil, men kun, fordi Gud har lagt sin hånd på ham.

Ingen af dem vil stå for folkekirkens eller nogen anden kirkes sag, thi de vil stå for al jordens Herres åsyn. Hvordan det vil gå dem, kan du nok selv tænke dig til.

Men selv vil de sige, at Herren førte dem fra herlighed til herlighed – og andre vil vidne om, at de førte mange til herlighed.

Ak, hvor vi behøver sådanne!